

S P R A W O Z D A N I A

Ks. Stanisław Mędała

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE W ROKU 1978

W roku sprawozdawczym Polskim Towarzystwem Teologicznym w Krakowie kierował zarząd wybrany na Walnym Zebraniu w dniu 27 stycznia 1978 r. w składzie: ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel (prezes), o. dr Jan Wichrowicz OP (wiceprezes), ks. dr Stanisław Mędała CM (sekretarz), ks. lic. Mieczysław Piłat SDB (skarbnik) i ks. dr hab. Antoni Baciński CM (bibliotekarz). Do Komisji Rewizyjnej weszli: przewodniczący ks. dr Stanisław Dąbrowski i członkowie: ks. dr Franciszek Macharski i ks. dr Miłosław Kołodziejczyk.

Wielkim wydarzeniem dla Towarzystwa był wybór w dniu 16 października 1978 r. członka honorowego i opiekuna Towarzystwa, arcybiskupa metropolity krakowskiego, Karola Kardynała Wojtyły na Papieża. Dał temu wyraz Prezes Towarzystwa w liście hołdowniczym do Ojca Świętego oraz w liście osobnym do Papieża. Na oba te listy nadeszły odpowiedzi: od Sekretarza Stanu i od samego Papieża Jana Pawła II (część korespondencji została opublikowana w Ruchu Biblijnym i Liturgicznym 1 (1979) s. 1—3). Zaszczycem dla Towarzystwa stała się również nominacja na nowego arcybiskupa metropolitę krakowskiego członka naszego Towarzystwa — ks. rektora dra Franciszka Macharskiego, który w latach 1963—65 był sekretarzem generalnym PTT w Krakowie, a od wielu kadencji członkiem Komisji Rewizyjnej. Z dużą radością przyjęliśmy także nominację na biskupa pomocniczego częstochowskiego członka naszego Towarzystwa — ks. rektora dra Miłosława Kołodziejczyka, który od wielu lat był wybierany do Komisji Rewizyjnej.

PTT w Krakowie znalazło się w Słowniku Polskich Towarzystw Naukowych (t. I, Ossolineum 1978, s. 164—166) i w Informatorze Nauki Polskiej 1977/78 (t. II, W-wa 1978, s. 180).

Zarząd PTT w Krakowie odbył cztery przepisane przez Statut zebrania. Na zebraniu w dniu 24 lutego 1978 Zarząd włączył sekcję studyjną problemów Soboru Watykańskiego II do sekcji apologetyczno-religioznawczej jako jej podsekcję, a na zebraniu w dniu 1 grudnia 1978 powziął decyzję wyodrębnienia z sekcji historyczno-kanonicznej dwóch odrębnych sekcji: sekcji historycznej i sekcji prawa kanonicznego. Towarzystwo prowadziło w myśl Statutu działalność odczytową na zebraniach plenarnych i sekcyjnych oraz działalność wydawniczą.

I

W okresie sprawozdawczym odbyło się 7 zebrań ogólnych, w których oprócz członków zwyczajnych i wspierających brali udział księża zainteresowani poruszaną problematyką. O zebraniach ogólnych informowano członków i zainteresowanych gości poprzez komunikaty rozsyłane przez Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Tematycznie zebrania ogólne koncentrowały się wokół problematyki aktualnej w Kościele,

uwzględniając w szerokiej mierze zagadnienia pastoralne. Referaty wygłosili: ks. dr Franciszek Macharski, *Główne linie rozwoju duszpasterstwa dobroczynności na Zachodzie i w Polsce* (16 II 1978); ks. dr Stanisław Mędała CM, *Katecheza w duchu nakazu misyjnego Chrystusa* (20 IV 1978); ks. prof. dr hab. Eugeniusz Florkowski, *Teologiczne aspekty sprawy arcybiskupa Lefebvre'a* (18 V 1978); ks. dr Stanisław Nowak, *Duchowość kapłana w nauczaniu Pawła VI* (21 IX 1978); ks. dr Stanisław Ryłko, *Rola grup nieformalnych w Kościele na tle procesu sekularyzacji* (16 XI 1978) i prof. dr hab. Wojciech Maria Bartel, *U progu Drugiej Rzeczypospolitej* (16 XII 1978). W dniu 29 stycznia 1979 r. odbyła się sesja poświęcona poezji Karola Wojtyły (Jana Pawła II) z następującym programem: wprowadzenie nt. poezji i teologii (ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel), wykład o poezji Andrzeja Jawienia (Zygmunt Kubiak) i recytacje (Danuta Michałowska i Tadeusz Malak).

II

Aktywnie działały poszczególne sekcje, na których wygłoszono łącznie 61 referatów poruszających problematyką z zakresu ich specjalności.

Sekcja filozoficzna, kierowana przez ks. prof. dra hab. Tadeusza Wojciechowskiego, odbyła cztery zebrania, na których wygłaszano nadal referaty na temat interdyscyplinarnie ujętego zagadnienia śmierci ludzkiej. Referaty wygłosili: doc. dr hab. Maria Gumińska, *Śmierć w biosferze* (14 III 1978); ks. prof. dr hab. Tadeusz Wojciechowski, *Śmierć w ujęciu ewolucyjnym* (16 V 1978); ks. dr Michał Kaszowski, *Śmierć w ujęciu teologii dogmatycznej* (14 XI 1978); ks. doc. dr hab. Wacław Świerzański, *Liturgia i misterium śmierci* (19 XII 1978). Zebrania odbywały się w sali Wyższego Seminarium Duchowego w Krakowie przy ul. Manifestu Lipcowego 4.

Sekcja biblijno-liturgiczna, której kierownikiem jest ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, pracowała w tym roku w dwóch odrębnych grupach: biblijnej i liturgicznej. Razem odbyto siedem posiedzeń z następującymi referatami: ks. dr Tomasz Jelonek, *Echa pism Łukaszkowych w Hbr 2, 3—4* (15 III 1978); ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, *Kierunki interpretacji Biblii. Pokłosie VI Międzynarodowego Kongresu Biblijnego w Oksfordzie* (26 IV 1978); ks. dr Marian Szablewski CR, *Missa privata w aspekcie historyczno-teologicznym* (31 V 1978); ks. dr Mirosław Kokot SDB, *Znaczenie obrotu w przedsynodycznej tradycji o Przemienieniu* (25 X 1978); ks. dr Adam Śmigieński SDB, *Petra — stolica Nabatejczyków w świetle odkryć archeologicznych* (22 XI 1978); ks. dr Stefan Cichy, *Przygotowanie darów w świetle najstarszych modlitw nad darami w sakramentarzach rzymskich* (13 XII 1978) i o. dr Franciszek Małaczynski OSB, *Problemy wydania nowego polskiego mszału* (17 I 1979). Miejscem zebrań była sala Krakowskiego Seminarium Duchownego przy ul. Podzamcze 8.

Sekcja apologetyczno-religioznawcza, prowadzona przez ks. prof. dra hab. Eugeniusza Florkowskiego, odbyła cztery zebrania o następującej tematyce: o. dr Czesław Teklak OFM, *Postać Jezusa w świetle współczesnego mesjanizmu politycznego* (17 III 1978); o. prof. dr Romuald Kostecki OP, *Powaga zwyczajnego nauczania papieskiego* (23 V 1978); dr Józef Marian Święcicki, *O nauczaniu papieskim* (3 XI 1978) i ks. dr hab. Adam Kubiś, *Znaczenie teologiczne Credo Pawła VI* (13 XII 1978). Zebrania odbywały się w gmachu Seminarium Krakowskiego przy ul. Podzamcze 8.

Podsekcja studyjna problemów Soboru Watykańskiego II, działająca przy sekcji apologetyczno-religioznawczej, miała pięć zebrań z następującymi referatami: Adam Wojciechowski, *Pogląd religioznawstwa*

marksistowskiego na kryzys Kościoła (15 III 1978); ks. mgr Stanisław Święcicki, *Spór o reformę liturgiczną* (12 IV 1978); dr Zbigniew Mehofffer, *Realizacja zasad liturgii soborowej na gruncie polskim* (10 V 1978); ks. mgr Stanisław Święcicki, *Pontyfikat Pawła VI* (11 X 1978) oraz Artur Sliwiński, *Dialog Kościoła z ateizmem* (15 XI 1978). Zebrania miały miejsce w klasztorze SS. Wizytek w Krakowie przy ul. Krowoderskiej 17.

Sekcja dogmatyczno-moralna, na czele której stał o. dr Jan Wichrowicz OP, odbyła w roku sprawozdawczym dziewięć zebrań z następującymi referatami: o. dr Wojciech Zmarz, *Czy żyjący w nieważnym związku małżeńskim mogą przystępować do sakramentów świętych?* (9 I 1978); ks. dr Jan Hojnowski SCJ, *Przyszłość religii a współczesne przemiany demograficzne w świecie* (6 II 1978); o. mgr Placyd Paweł Ogórek OCD, *Koncepcja świętości według Tomasza Mertona* (6 III 1978); o. dr Marian Lisowski OFMConv, *Pijaństwo i alkoholizm w świetle współczesnej teologii grzechu* (10 IV 1978); o. dr Albert Zenon Urbański OCarm, *Nazewnictwo kultu Matki Bożej i św. Józefa* (9 X 1978); o. dr Bogdan Brzuszek OFM, *Współczesne rozumienie skuteczności sakramentów świętych* (6 XI 1978); o. dr Jan Wichrowicz OP, *Wpływ otoczenia na moralną postawę człowieka* (4 XII 1978); ks. prof. dr Jan Kowalski, *Wspomnienie o Ks. Profesorze Władysławie Wicherze. W 10 rocznicę śmierci* (8 I 1979) i o. dr Otto Filek OCD, *Poszukiwania nowych form modlitwy w duchowości Wschodu* (5 II 1979). Posiedzenia sekcji miały miejsce w auli Instytutu Filozoficzno-Teologicznego OO. Dominikanów przy ul. Stolarskiej 12.

Sekcja historyczna (nosząca dawniej nazwę historyczno-kanonicznej), pod kierunkiem ks. dra hab. Jana Kusia, odbyła siedem posiedzeń z następującymi referatami: prof. dr hab. Karol Estreicher, *Z dziejów rewindykacji zabytków sztuki kościelnej w latach 1945—1950* (12 IV 1978); ks. prof. dr hab. Bolesław Przybyszewski, *Bolesław Śmiały i św. Stanisław biskup-męczennik* (31 V 1978); ks. prof. dr Bronisław Natoński SJ, *Pierwsza koronacja obrazu Matki Bożej w Galicji w XIX w.* (13 X 1978); ks. prof. dr hab. Bolesław Przybyszewski, *Translacja św. Stanisława jako początek kultu* (7 XII 1978); ks. prof. dr Kazimierz Drzymała SJ, *Nowy kandydat na ołtarze — ks. Wojciech Maria Baudiss TJ (1842—1926)* (17 XI 1978); ks. dr Stefan Ryłko CRL, *Nowe materiały do dziejów kultu bł. Kaźmierczyka* (1 XII 1978) i ks. prof. dr Ludwik Piechnik SJ, *Akademia Wileńska w okresie szczytowego rozwoju (1 poł. XVIII w.)* (15 XII 1978). Członkowie sekcji zbierali się na zebrania w sali Seminarium Krakowskiego przy ul. Podzamcze 8.

Sekcja prawa kanonicznego, erygowana dnia 1 grudnia 1978 r., której kierownictwo zostało powierzone ks. doc. dr hab. Tadeuszowi Piersonkowi, miała dopiero jedno zebranie z referatem ks. dra Franciszka Grabiszewskiego CR, *Impotencja funkcjonalna w orzecznictwie rotalnym po Soborze Watykańskim II* (20 IX 1978), ale plany jej działania są nader obiecujące.

Sekcja misjologiczna, prowadzona przez ks. dra hab. Antoniego Bacińskiego CM, odbyła cztery zebrania z referatami: ks. dr Czesław Dążek SJ, *Działalność o. Jana Beyzyma w świetle dokumentów* (28 II 1978); o. Kasjan Dezora OCD, *Misja polskich ojców Karmelitów Bosych w Burundi* (25 IV 1978); ks. dr hab. Antoni Baciński CM, *Duchowość misyjna św. Justyna de Jacobis CM, apostoła Etiopii* (25 X 1978) i ks. dyr. Ryszard Falkiewicz SDS, *Ośrodek wychowawczy Salwatorianów w Niamen — Tanzania* (29 XI 1978). Zebrania odbywały się w auli Seminarium Krakowskiego przy ul. Podzamcze 8.

Sekcja pastoralno-homiletyczna w Kalwarii Zebrzydowskiej, której prowadzenie powierzono w roku ubiegłym o. drowi Wiesławo-

wi Murawcowi OFM, odbyła trzy zebrania z następującymi referatami: ks. prof. dr hab. Marian Jaworski, *Kształtowanie się nowego obrazu teologii* (18 I 1978); o. dr Marian Lisowski OFMConv, *Pijaństwo i alkoholizm jako problem teologiczny, katechetyczny i duszpasterski* (19 V 1978); o. lic. Józef Wawro, *Teologiczno-duszpasterskie aspekty nowego Rytuału Pogrzebowego* (13 XII 1978).

Sekcja oddział PTT w Tarnowie przez pół roku nie miała zebrań z powodu ustąpienia kierownika sekcji ks. dra hab. Leopolda Regnera. Sekcja wznowiła swoją działalność po wyborze nowego kierownika, którym został ks. dr Adam Nowak. Odbyły się dwa zebrania z następującymi referatami: ks. dr Adam Nowak, *Biskup Stanisław ze Szczepanowa — męczennik czy zdrajca?* (2 V 1978) i ks. mgr Zbigniew Adamek, *Św. Stanisław ze Szczepanowa w literaturze polskiej. Postać — symbol* (28 XI 1978).

Sekcja w Tuchowie, prowadzona przez ks. mgra Andrzeja Rębacza CSSR, przeżywała w roku sprawozdawczym swój złoty okres. Związane to było z obchodami 75-lecia istnienia Wyższego Seminarium Duchownego OO. Redemptorystów w Tuchowie, przy którym sekcja działa. Urządzono dwa sympozja z udziałem gości zagranicznych: w marcu sympozjum patrystyczne, w październiku — sympozjum z teologii moralnej. W sumie wygłoszono 15 referatów: o. mgr Bolesław Celiński, *Czy tradycyjne pojęcie duszy ludzkiej jest nadal aktualne?* (10 I 1978); o. dr Stanisław Stańczyk, *Życie pogrzebowe wg Księgi Syracha* (14 II 1978); ks. dr Marek Starowieyski, *Mozaiki Rawenny* (6 III 1978); tenże, *Starożytni chrześcijanie wobec otaczającego świata* (7 III 1978); ks. dr Wincenty Myszor, *Znaczenie źródeł gnostyckich dla teologii* (7 III 1978); ks. dr Stanisław Longosz, *Argument patrystyczny w IV wieku* (7 III 1978); o. dr Emil Stanuła, *Współczesne prace patrystyczne w Polsce* (7 III 1978); o. mgr Wojciech Bołoz, *Ze współczesnej teologii grzechu* (11 IV 1978); o. mgr Andrzej Rębacz, *Początek ewolucji wg współczesnej kosmologii* (10 V 1978); o. dr Marian Brudzisz, *Zarys historii Wyższego Seminarium Duchownego OO. Redemptorystów Prowincji Warszawskiej* (26 X 1978); ks. doc. dr hab. Helmut Juro, *Problematyka sumienia w strukturze teologii moralnej* (27 X 1978); o. prof. dr Domenico Capone (Alfonsianum — Rzym), *La coscienza morale della persona che vive in Cristo* (27 X 1978); o. prof. dr Louis Vereecke (Alfonsianum — Rzym), *Posto di San Alfonso nell'evoluzione della teologia morale* (27 X 1978); o. dr Jan Cygnar, *Aktualne zagadnienia w prawie kościelnym* (21 XI 1978) i o. dr Stanisław Stańczyk, *Pozycja Koheleta w rozwoju sapiencjalnej myśli biblijnej* (12 XII 1978).

III

Sekcja Wydawnicza PTT w Krakowie, którą kieruje ks. prof. dr hab. Stanisław Grzybek, wydała kolejny, trzydziesty pierwszy rocznik dwumiesięcznika *Ruch Biblijny i Liturgiczny*, tom IX *Analecta Cracoviensia* oraz dzieło zbiorowe pt. *Teologia moralna w obliczu aktualnego stanu etosu polskiego. Akta Kongresu Teologów Moralistów Polskich odbytego w Krakowie 17—19 IX 1974*.

IV

W dniu 31 XII 1978 r. liczba członków Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie wynosiła 279, w tym 246 zwyczajnych i 33 wspierających. W roku sprawozdawczym przybyło 21 członków zwyczajnych. W dniu 1 VII 1978 r. odszedł do Pana członek Towarzystwa — o. dr Robert Walery Świętochowski OP.